

פרשת במדבר

גליון מס' 103

אור ישראל

דבר העורך

מיד בתחילת חומש במדבר נתקלים אנו בענין דורש הבנה והסבר, ענין מניינם של בני ישראל. יש להבין: הרי התורה היא נצחית, לכל אדם ובכל דור. המצוות נצחיות הן, וגם בכל סיפורי התורה צפון לקח תמיד. מפרשת קרח, למשל, לומדים את כח ריב ומחלוקת. אבל מניינם של בני ישראל, הרי הוא רגעי וחולף, היום מונים כך וכך, ומחר המניין כבר משתנה. מדוע מצא הקב"ה לנכון לחקוק עניין זה בתורתו הקדושה ולהנחילו לדורות?
אלא, שגם בעניין זה ישנו לקח נצחי לדורת, לכל אחד ואחד מאיתנו.
רש"י הקדוש בתחילת הפרשה כותב: "מתוך חיתתן לפניו, מונה אותם כל שעה. כשיצאו ממצרים- מנאן, כשנפלו בעגל- מנאן, וכשבא להשרות שכינתו עליהם- מנאן".

ויש להבין: איזה שבח הוא זה, ואיזה צורך הוא. ובכלל, האם הקדוש ברוך צריך למנות, הרי הוא סוקר את כל העולם בסקירה אחת?

התשובה פשוטה. אדם שזוכה בפיו, בפרס גדול. אין גבול לאושרו, הוא עולה למשרדי הפיס, ומקבל צ'ק בנקאי, משם ממחר לבנק, לפדות את הצ'ק, וכשמקבל את הכסף מהפקיד מיד מונה את השטרות, אחד אחד. ימלא את התיק ויחזור הביתה, כשמגיע לבית, פותח את התיק סופר שוב, לאחר שעה יחזור יפתח את המגירה ויספור שוב.
מדוע סופר שוב האם הוא חושב שהספירה הראשונה לא מספיקה, שטעה בחשבון? שהאוצר נעלם?
לא! הוא ידע שהאוצר נמצא שם, וידע שלא טעה, ורוצה הוא להזין את עיניו לכן מביט פעם נוספת. כך גם אצל הקב"ה, אנחנו ה'אוצר' של הקב"ה, ומתוך חיתתנו, הוא מתבונן בנו שוב ושוב.

ועלינו להיות מודעים לכך, ולשאול את עצמנו, כאשר אבינו שבשמיים מתבונן בנו עתה, באיזה מצב הוא 'תופס' אותנו, בעשיית רצונו או - חלילה - בעבירה עליו?...

וטועים אלו החושבים שרק ביום כיפור אנו עומדים לפני ריבונו של עולם למיפקד וסקירה. לא ולא!
בנים אנו לה' אלוקינו, ומתוך חיתתנו מונה אותנו כל שעה!!!

שבת שלום! העורך

פניני הפרשה

מלוקט מספרים שונים

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר" (א, א)

בגמרא (בבא מציעא דף נט:) ישנה מחלוקת בין ר' אליעזר לחכמים, בדין תנורו של עכנאי. ר' אליעזר מטהר, חכמים מטמאים את התנור. ר' אליעזר רצה להוכיח שהצדק איתו אז אמר: "אם הלכה כמותי החרוב יוכיח! וכך היה החרוב עף ממקומו מרחק רב. ועוד, אם הלכה כמותי אמת המים תוכיח! והנה לפתע במקום שהנהר באותו מקום יזרום לכיוון מטה הוא החל לזרום כלפי מעלה".

וחכמים עדיין לא הסכימו לדעתו ואז ממשיך רבי אליעזר ואומר אם הלכה כמותי כותלי בית המדרש יוכיחו, ומיד שאמר דברים אלה החלו הקירות ליפול כלפי מטה... עד שרבי יהושע גער בהם ואמר- אם תיפלו איך נלמד? ונעצרו הקירות באלכסון, לא חזרו למקומם מפני כבוד ר' אליעזר ולא נפלו מפני כבוד ר' יהושע.

ולפתע גם נשמעה בת קול שאמרה שהלכה כמו ר' אליעזר, ואף על פי כן לא פסקו חכמים כמו ר' אליעזר משום שאמרו חכמים שאין משיחין בבת קול כי כבר נאמר "לא בשמים היא", וההלכה נקבעת פה והרוב קובע. שואל הגאון מוילנא, מה העניין בכל האותות והמופתים הללו למה הגמרא מאריכה כל כך בהם?

ועונה הגר"א- ששלושת הדברים האלו צריכים להיות בתלמיד חכם:

א] חרוב- שצריך להסתפק במועט. ב] אמת המים- שצריך ענוה, שכמו שהמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, כך התורה נמצאת אצל אדם שפל. ג] כותלי בית המדרש- שצריך שיהיה קביעות, כמו שתמיד הקירות באותו מקום ולא משנים ממקומם כן התלמיד חכם, צריך לקבוע ולהתמיד בלימודו.

ושלושת הדברים האלו רמוזים במלה "במדבר":

מי שנמצא במדבר תמיד מסתפק במועט, ומתמיד באותה דרך, ויודע שהוא בבחינת אנכי עפר ואפר- כמו המדבר שאין שם כלום.

(כתונת פסים, לגאון הרב יוסף מוגרבי שליט"א)

"וימת נדב ואביהוא לפני ה' בהקרנם אש זרה לפני ה' במדבר סיני ובנים לא היו להם ויכהן אלעזר ואיתמר על פני אהרן אביהם" (ג, ד)

בתורת כהנים כתוב שהם אמרו לעצמם מתי שהם הלכו אחרי משה ואהרון הכהן, "עוד כמה זמן הם יחיו, אנו כבר רוצים לירוש את מקומם..." ונשאלת השאלה וכי נחשוד בהם בכאלה צדיקים שיחכו למיתת גדולי הדור, משה ואהרון?

אלא אומר ספר "בינה לעתים" כך:

כתוב בפרקי אבות (פרק ד' משנה א) "איזהו חכם? הלומד מכל אדם"-מהזקנים ומהצעירים אפשר ללמוד.

מהצעירים- שאצלם יש יצר הרע גדול ותסיסות והם בכל זאת באים ועובדים את ה', זו מעלה שפורשים מתאוות ומתענוגות וכי"ב.

ומהזקנים- שלומדים בין בגשם בין בקיץ בין בשרב, בכל מצב- גם זו מעלה. אז נדב ואביהוא חשבו לעצמם שהדור הצעיר לא יתחזק ממשה ואהרון משום שיגידו שלהם כבר בטל יצר הרע, אז לכן נדב ואביהוא רצו להנהיגם בעצמם, ככה שיהיו דוגמא אישית לכל הדור.

(פניני הבן איש חי)

זמני השבת

הדה"נ	מוצ"ש	ר"ת
19:19	20:24	בני ברק
19:04	20:21	י-ם

לבריאות ולהצלחה: הרב משה בן אסתר, מרת שרה בת סוליכה, הרב שלמה בן אסתר, מרת גילה בת ג'מילה. לעילוי נשמת: הרב עובדיה יוסף בן גורג'יה, הרב אהרן יהודה לייב בן גיטל פייגא, הרב יעקב בן מרים, ר' אליהו בן משה, ר' משה בן אליהו, מרדכי בן שמעון, וויאן בת יעקב, שמעון בן מרדכי, דבורה בת רבי משה יעקב. לרפואת: הרב שמריהו יוסף ניסים בן בתיה, הרב ישראל משה בן ציפורה פייגא, תמר דבורה בת מיכל, לאה בת הינדל ברינדל הינדא. לזיווג הגון: ז'אל שמחה בת חנה, יאיר ישראל בן רבקה, נועה בת רות, רינת בת רות, אסתר בת שרית, גילה בת שרית, יעל בת שרית, מרים בת שושנה סולטנה.

טיב הרש"י

שאלות ותשובות על הרש"י בפרשת השבוע

"אך את מטת לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל" (א, מט)

אך את מטת לוי לא תפקד. כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לזדו, (במ"ר א, יב) דבר אחר, לפה הקב"ה שעתידה לעמוד גזירה על כל הגמנון מצד עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר, אמר, אל יהיו אלו בכלל, לפי שהם שלי שלא טעו בעגל:

(רש"י)

שואל טיב הרש"י, למה אמר שלא טעו בעגל ולא אמר שלא חטאו בעגל? ותרגו, שבא לומר שלא רק שלא חטאו בעגל שהרי לא ידעו מה יצא מהזוהב כשהשליכו לאש, אלא אפילו לאחר שנוצר העגל שיש מקום לטעות שזהב הפך לעגל, ועוד שהיה מדבר, לא טעו אחריו וזו מעלה גדולה יותר.

שמנה לחמו

רמזים ופרפראות מהספר 'שמנה לחמו'

"בני נפתלי" (א, מב) ולא אמר לבני נפתלי כאשר אמר בכל השבטים לפי שנפתלי נמנה באחרונה, לכן בכל השבטים הקודמים אמר לבני, שלבני שבט זה יש עוד שבטים אחרים, אבל נפתלי היה האחרון שבכולם ואין עוד שבטים אחרים לכן אמר אצלו בני נפתלי.

"בהקרבם א'ש זר'ה" (ב, ד) ס"ת משה שמתו על שהורו הלכה זו לפני משה רבם, לכן בהקרבם חסר כתיב שהוא כמו בהקרבם - קבה (לפני) רבם, כמו שארז"ל (סנהדרין נב) עליהם שאמרו "מתי ימותו שני זקנים הללו ואנו נוהגין את הדור, והוא כמו קלה יחשב על רבם.

בבדיחותא

ציר חדש הגיע לכלא. חברו לתא שאל אותו על מה הוא נעצר.

הוא עונה: "על יריבות עסקית. יצרתי שטרות כמו של המדינה."

לגרוגו לכף עניי העלון ניגן לפניו לפני - 055-6763984

או לגייה ALONORISRAEL@GMAIL.COM

חיפור השבוע

וקראת לשבת עונג

מספר הרב פנחס ברייער שליט"א: יום אחד כשנסעתי במונית, פנה אלי הנהג ואמר: "כבוד הרב, אני רוצה לספר לך דבר חידוש: עם ישראל נקראים 'עם סגולה', כי אנו תמיד מחפשים סגולות שונות לכל עניין ועניין. והנה מצאתי סגולה פשוטה שהיא בוודאי מסוגלת להושיע מכל דבר והיא מאוד מהנה, הרב רוצה לשמוע?"

בוודאי, עניתי, והנהג המשיך: "קרה לי פעם שהייתי זקוק לישועה בכמה עניינים, ישבתי וקראתי ספר תהילים והנה הגעתי לפסוק 'והתענג על ה' ויתן לך משאלות ליבך'.

עצרתי וחשבתי לעצמי: 'הנה יש כאן הבטחה מדוד המלך ע"ה, שאם אני אתענג במצוות שאני מקיים, הקב"ה יתן לי את כל משאלות הלב שלי'.

"אבל אז חשבתי: 'רגע אחד, באיזו מצווה אני יכול להתענג? בתפילה - אין בה עונג מיוחד. לימוד תורה - זה עונג גדול, אבל להגיע לזה זו דרגה'. ואז חשבתי: 'הרי יש מצווה שנקראת שיש מצווה לענג את השבת במאכל ומשתה, ורבים סוברים שזו מצוות עשה מהתורה. מיד הלכתי וקניתי לכבוד שבת קודש מטעמים והחלטתי שבלי שבת אחרי הסעודה אני עורך לעצמי (הוא גר לבד) עונג שבת פרטי ...

"קניתי עוגה טובה, פירות מתוקים שתיה טובה ועוד כיו"ב. הגיעה שבת קודש, ומיד לאחר ברכת המזון הוצאתי את המטעמים, פתחתי ספר פירושים על פרשת השבוע והתחלתי להתענג על העוגה ועל הפירות והשתיה, באמצע שרתי שירי שבת, וכאשר הרגשתי תענוג גדול נשאתי את עיני ואמרתי: ריבונו של עולם, אני מקיים את הציווי 'וקראת לשבת עונג' כי אתה ציווית כך, ודוד המלך הבטיח 'והתענג על ה' ויתן לך משאלות ליבך', אז אם לא קשה לך, אשמח מאוד אם תסדר לי את העניינים..."

סיים הנהג ואמר: "כבוד הרב, אתה לא יודע כמה 'דילים' נסגרו בזכות אותו עונג שבת שקיימתי..." (הפותח בכל יום)

העלון-בחסות

קרן ללומדי תורה

עזרה ברפואת שיניים
לאנ"ש ב-30% הנחה.
טיפול בוקר ע"י רופאה
(אשת אברך) 40% הנחה

הוצאה לאור של
ספרי הטיב הנמכרים
ב-40% הנחה מהעלות.

לפרטים: 052-7196515